

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

факультет іноземних мов

кафедра міжкультурної комунікації, світової літератури та перекладу

ДИПЛОМНА РОБОТА

**на тему: «ЖАНР ЩОДЕННИКА В АНГЛІЙСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ ХХ
СТОЛІТТЯ»**

Студентки 2 курсу групи МСО
Освітньої програми Середня освіта (Мова і
Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальності 014.021 Середня освіта
(мова і література (англійська))

Ступеня вищої освіти магістра
Шевчук Олександри Вікторівни

Використання чужих ідей,
результатів і текстів мають
посилання на відповідне джерело

Науковий керівник
Таратута С. Л.,
кандидат філологічних наук, доцент

_____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Розширена шкала _____
Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії: _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Члени комісії: _____
(підпис) (прізвище та
ініціали)

_____
(підпис) (прізвище та
ініціали)

_____
(підпис) (прізвище та
ініціали)

м. Вінниця – 2020 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ЖАНР ЩОДЕННИКА В ДЗЕРКАЛІ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА.....	7
1.1. Щоденник як жанр: мета, головні риси, співвідношення з іншими жанровими формами.....	7
1.2. Образ оповідача.....	12
1.3. Причини, мета написання щоденника та його адресат.....	18
1.4. Жанр щоденника в класичній світовій літературі.....	22
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1.....	27
РОЗДІЛ 2. ЖАНР ЩОДЕННИКА В АНГЛІЙСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ ХХ СТОЛІТТЯ.....	29
2.1. Мотивація ведення щоденника героями творів та умови його написання.....	29
2.2. Образ оповідача та засоби його характеристики у творі- щоденнику.....	40
2.3. Відображення авторської концепції в обраній формі твору.....	54
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2.....	63
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ТВОРІВ, У ЯКИХ ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ ЩОДЕННИКОВА ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕКСТУ, НА УРОКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ШКОЛІ.....	65
3.1. Урок позакласного читання за твором Джорджа Орвелла «1984».....	65
3.2. Урок позакласного читання за твором Сью Таусенд «Таємний щоденник Адріана Моула».....	72
3.3. Урок позакласного читання за твором Джона Фаулза «Колекціонер».....	77
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	84
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	88

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеев А.Н., Ленчовский Р.И. Профессия – социолог (Из опыта драматической социологии: События в СИ РАН 2008 / 2009 и не только). Документы, наблюдения, рефлексии. В.4.т. СПб.: Норма, 2010. Т. 3. 552 с.
2. Аминова Е. С. Джон Фаулз: парадоксы размышления над методом. *Гуманитарные исследования в Восточной Сибири и на Дальнем Востоке*. 2010. № 3. С. 20-23.
3. Арутюнова Н.Д. Фактор адресат. *Известия АН СССР. Сер. литературы и языка*. 1981. Т. 40. № 4. С. 356 –367.
4. Банк Н.Б. Нить времени: Дневники и записные книжки советских писателей. Л.: Советский писатель, 1978. 248 с.
5. Бахтин М.М. Проблема речевых жанров. Собр соч.: В 7 т. Т. 5. Работы 1940-1960 гг. М.: Русские словари, 1996. С. 159-206
6. Беляева Т.М., Хомяков В.А. Нестандартная лексика английского языка. Л.: Изд-во ЛГУ, 1985. 135 с.
7. Богданова Е.В. Языковые особенности жанра дневника. *Филологические науки. Вопросы теории и практики*. Тамбов: Грамота, 2008. № 1. Ч. 1. С. 28 – 33.
8. Бурдые П. Социальное пространство и генезис классов. *Социология политики*. М.: Socio-Logos, 1993. 336 с.
9. Вежбицка А. Речевые жанры [в свете теории элементарных смысловых единиц]. *Антология речевых жанров: повседневная коммуникация*. М.: Лабиринт, 2007. С. 68 – 80.
10. Виноградов В.В. Избранные труды. Поэтика русской литературы. М.: Наука, АН СССР, Отделение лит. и яз., 1976. 512 с.
11. Виноградов В.В. О теории художественной речи / акад. В.В. Виноградов ; [послесл. ак. Д.С. Лихачева]. М.: Высшая школа, 1971. 239 с.
12. Виноградов В.В. О языке художественной прозы : Избр. тр. М. : Наука, 1980. 360 с.
13. Давиденко Г. Й., Чайка О.М., Гричаник Н.І., Кушнерьова М. О. Історія новітньої зарубіжної літератури. Навчальний посібник. Видавництво «Центр

- учбової літератури». Київ, 2008. URL: <http://www.kafedragumartcollege.eduikit.km.ua/pdf> (дата звернення 15.02.2020).
14. Егоров О. Г. Русский литературный дневник XIX века. История и теория жанра. Москва: Флинта, Наука, 2011. 118 с.
15. Євченко О. В Драма-антиутопія. Генезис. Поетика : автореф. дис. на здобуття степеня канд. філол. наук : спец. 10.01.06. К., 2002. 20 с.
16. Зализняк А.А. Дневник: к определению жанра. *Новое литературное обозрение*. 2010. № 106. С. 162-181.
17. Иссерс О. С. Коммуникативные стратегии и тактики русской речи. М.: Издательство ЛКИ, 2008. 288 с.
18. Кобрин К. Похвала дневнику. *Новое литературное обозрение*. 2003. № 61. С. 288 – 295.
19. Козловский П. Культура постмодерна. М., 1997. 240 с.
20. Колядич Т.М. Воспоминания писателей: проблемы поэтики жанра. М.: Мегатрон, 1998. 276 с.
21. Копистянська Н. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства: монографія. Львів: ПАІС, 2005. 368 с.
22. Летягин, Л. Н. Личный дневник: самосознание жанра. *Серия Известия Российского государственного педагогического университета имени А. И. Герцена. Общественные и гуманитарные науки (философия, языковедение, литературоведение, экономика, право, история, социология, культурология)*. 2008. № 10 (56).
23. Логунова Н.В. Русская эпистолярная проза XX – начала XXI веков: эволюция жанра и художественного дискурса: Автореф. ... дис. д-ра. филол. наук. М., 2011.
24. Лямзина, Т. Ю. Жанр эссе (к проблеме формирования теории). URL: http://psujourn.narod.ru/lib/liamzina_essay.htm (дата звернення: 19.10.2019)
25. Местергази Е.Г. О «документальных» жанрах. Вестник МГОУ. Серия «Русская филология». 2007, № 2. С. 188 – 194.
26. Михеев М.Ю. Дневник в России XIX – XX века – эго-текст, или пред-текст. URL: http://www.lib.ru/PLATONOW/miheev_platonov.txt (дата звернення: 23.08.2020).

27. Николина Н.А. Поэтика русской автобиографической прозы: Учебное пособие (Филологический анализ текста). М.: Флинта: Наука, 2002. 424 с.
28. Овсяннико-Куликовский Д.Н. Вопросы психологии творчества: Пушкин. Гейне. Чехов. К психологии мысли и творчества. Изд. 2-е. М., 2008. С. 267.
29. Одинцов В.В. Стилистика текста. Москва: КомКнига, 2006. 264 с. 30. Пальцев Н. Суть творчества, суть чудотворчества. Притчи об искусстве Джона Фаулза. *Fowles John. The Ebony Tower. Eliduc. The Enigma*. М., 1980. С. 2-31.
31. Подгорский А.В. Жанр дневника в английской литературе эпохи Реставрации: автореф. дисс. ... докт. филол. наук, Екатеринбург, 1999. С. 32
32. Ролан Барт о Ролане Барте. Составление, пер. с франц. и послесловие Сергея Зенкина. М.: Ad Marginem / Сталкер, 2002, 288 с.
33. Рудзиевская С.В. Художественные возможности и истоки жанра дневника писателя // Вестник Литературного института им. А.М. Горького. 2002. № 1. С. 85 – 92.
34. Скиргайло Т. О. Методика обучения работе над сочинениями нетрадиционных жанров. М.: Русское слово, 2006. С. 149.
35. Танчин К. Я. Щоденник як форма самовираження письменника : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філолог. наук : спец. 10.01.06 «Теорія літератури». Тернопіль, 2005. 20 с.
36. Топоров В.Н. Два дневника (Андрей Тургенев и Исикава Такубоку). Восток-Запад. Исследования. Переводы. Публикации. Выпуск четвертый. М.: Наука. Главная редакция восточной литературы, 1989. 301 с.
37. Харченко В.К. Дневник как жанр в аспекте лингвоаттрактивности. *Научные ведомости БелГУ. Сер. Гуманитарные науки*. 2010. № 12, вып. 6 С. 49 –55.
38. Шмид Вольф. Нарратология. - М.: Языки славянской культуры, 2003. 312 с.
39. Culley M. Introduction to *A Day at a Time: Diary Literature of American Women from 1764 to 1985*. M. Culley. *Women, Autobiography, Theory: A Reader*. Ed. By Sidonie Smith and Julia Watson. Madison, 1998. P. 98.
40. Michael Josep. Sue Townsend: «I often write about my faults» URL: <https://www.independent.co.uk/arts-entertainment/interviews/sue-townsend-ioften-write-about-my-faults-1037793.html> (дата звернення 23.07.2020).

41. Ponsonby Athur. English diaries: a review of English diaries from the sixteenth to the twentieth century with an introduction on diary writing. Methuen, 1923. 447 p.
42. Richard M. Chadbourne. A Puzzling Literary Genre: Comparative Views of the Essay. *Comparative Literature Studies*. Summer, 1983. Vol. 20, No. 2, pp. 133 – 153.
43. Ross Murfin and Supryia M. Ray, eds, The Bedford Glossary of Critical and Literary Terms. Boston: Bedford, 1998. 560 p.
44. Stanzel F.K. A Theory of Narrative. New York: Cambridge University Press, 1984. 308 p.
45. Stefan Hertmans, interview with Sue Townsend for the BRT television programme "Wie schrijft die blijft", March 18, 1987.

СПИСОК ДОВІДКОВИХ ДЖЕРЕЛ

46. Джон Роберт Фаулз. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення: 04.10.2020).
47. Код постмодернізму. *Літературознавча енциклопедія* : у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. Т. 1 : А — Л. С. 493—494.
48. Литературная энциклопедия терминов и понятий. М.: НПК «Интелвак», 2001. 1600 с.
49. Литературный энциклопедический словарь / Под общ. ред. В. М. Кожевникова, П. А. Николаева. Редкол.: Л. Г. Андреев, Н. И. Балашов, А. Г. Бочаров и др. М.: Сов. энциклопедия, 1987. 382 с.
50. Сью Таусенд – URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення: 02.11.2020)
51. Фаулз Дж. Арістос. URL: <http://www.litfile.net/web/445308/437000-438000> (дата звернення: 07.02.2020).
52. Ушаков Д. Н. Толковый словарь русского языка : в 4 т. / под ред. Д. Н. Ушакова. М. : Терра, 2007. 3128 с.
53. Фасмер М. Этимологический словарь русского языка. В 4 т. Т. IV. Т. М.: Прогресс, 1987. 864 с.
54. Шаповалова О.А. Этимологический словарь русского языка. Ростов н/Д : Феникс, 2008. 456 с.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

55. Лермонтов М.Ю. Полное собрание сочинений: В 10-ти т. М., 2002. Т. 6. С. 261.
56. Михеев М.Ю. Дневник как эго-текст (Россия, XIX – XX). М.: Водолей Publishers, 2007. 264 с.
57. Fowles. Wormholes: essays and occasional writings. Fowles., 1998. 416 с.
58. John Fowles. The Collector. London: Jonathan Cape, 1963. 283 p.
59. Orwell G. 1984, N.-Y. 1950. 312 p.
60. Townsend, S. The Growing Pains of Adria Mole. London: Penguin Books, 2002. 274 p.
61. Townsend, S. The Secret Diary of Adrian Mole Aged 13 $\frac{3}{4}$ / S. Townsend. – London: Penguin Books, 2002. 259 p.---